UDHËZIM
Nr. 446, datë 10.5.2018

PËR KATEGORIZIMIN, KUSHTET QË DUHET TË PLOTËSOJË TERMINALI I AUTOBUSËVE, AUTORIZIMI, MËNYRA E MBAJTJES SË DOKUMENTACIONIT, TARIFAT DHE DETYRIMET E TJERA TË TERMINALIT TË AUTOBUSËVE[1]

Në zbatim të nenit 102, pika 4, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, neneve 21/1 dhe 21/2, të ligjit nr. 8308, datë 18.03.1998, "Për transportet rrugore", të ndryshuar,

UDHËZOJ:

Neni 1
Qëllimi

Ky udhëzim ka për qëllim të përcaktojë kategorizimin, kushtet që duhet të plotësojë terminali i autobusëve, autorizimi, mënyra e mbajtjes së dokumentacionit, tarifat dhe detyrimet e tjera të terminalit të autobusëve.

Neni 2
Përkufizime

Të gjithë termat e përcaktuar në nenin 3, të ligjit nr. 8308, datë 18.3.1998, "Për transportet rrugore", të ndryshuar, kanë të njëjtin kuptim edhe në këtë udhëzim, ndërsa kur termat e mëposhtëm përdoren në tekstin e këtij udhëzimi, kanë kuptim si më poshtë:

a) "Ministri" është ministria përgjegjëse për veprimtarinë e transporteve;

b) "Ministër" është ministri i ngarkuar me përgjegjësi për veprimtarinë e transporteve;

c) "Njësia e menaxhimit të terminalit" (NJMT) është një operator ose njësi organizative përgjegjëse për funksionimin e një terminali të caktuar;

d) "Person i paaftë" ose "Person me lëvizshmëri të kufizuar" është një person, lëvizshmëria e të cilit duke përdorur transportin është e kufizuar, si rezultat i një paaftësie fizike (të ndjeshmërisë ose të lëvizshmërisë, e përhershme ose e përkohshme), paaftësi ose dëmtim mendor ose çdo shkak tjetër të paaftësisë ose si pasojë e moshës, kur një gjendje e tillë kërkon kujdesin dhe përshtatjen e duhur për nevoja të veçanta të shërbimeve të ofruara për të gjithë udhëtarët;

e) "Zona/territori e/i terminalit" është sipërfaqja e përcaktuar për objektet dhe shërbimet në funksion të aktivitetit të terminalit;

f) *"Kiss and ride"* është një shesh i shënuar me sinjalistikën përkatëse (jashtë territorit të terminalit), për të lejuar zbritjen/lënien dhe hipjen/marrjen e udhëtarëve nga automjeti (taksi, autoveturë private, etj.) dhe për të vazhduar/kompletuar më tej udhëtimin me një transport publik me autobus.

Neni 3
Kategorizimi i terminaleve

1. Terminalet e autobusëve ndahen në:

KATEGORIA A

Terminale shërbimi me kapacitet (fluks) vjetor nga 3.000.000 deri në 10.000.000 udhëtarë. Këto terminale duhet të sigurojnë:

a) Sipërfaqe minimale totale të përdorshme të instalimeve, vendqëndrimi dhe manovrimi 1501–6000 m^2;

b) 21–60 vende stacionimi autobusësh për hipje-zbritje udhëtarësh;

c) Ambient i përshtatshëm për qëndrimin e udhëtarëve >80 m^2.

KATEGORIA B

Terminale shërbimi me kapacitet (fluks) vjetor nga 1.000.000 deri në 3.000.000 udhëtarë. Këto terminale duhet të sigurojnë:

a) Sipërfaqe minimale totale të përdorshme të instalimeve, vendqëndrimi, si dhe manovrimi 901–1500

[1] Ky udhëzim është përafruar pjesërisht me rregulloren nr. 181/2011 (BE) të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, datë 16 shkurt 2011, në lidhje me të drejtat e udhëtarëve në transportin me autobus dhe ndryshon rregulloren nr. 2006/2004, CELEX 32011R0181, Fletorja Zyrtare e Bashkimit Evropian, L 55, datë 8.2.2011, faqe 1–12.

m^2;

b) 10–20 vende stacionimi autobusësh për hipje-zbritje udhëtarësh;

c) Ambient i përshtatshëm për qëndrimin e udhëtarëve >60 m^2.

KATEGORIA C

Terminale shërbimi me kapacitet (fluks) vjetor nga 150.000 deri në 1.000.000 udhëtarë. Këto terminale duhet të sigurojnë:

a) Sipërfaqe minimale totale të përdorshme të instalimeve, vendqëndrimi dhe manovrimi 301–900 m^2;

b) 4–9 vende stacionimi autobusësh për hipje-zbritje udhëtarësh;

c) Ambient i përshtatshëm për qëndrimin e udhëtarëve >40 m^2.

KATEGORIA D

Terminale shërbimi me kapacitet (fluks) vjetor deri në 150.000 udhëtarë. Këto terminale duhet të sigurojnë:

a) Sipërfaqe minimale totale të përdorshme të instalimeve të ndërtimit, vendqëndrimi, si dhe manovrimi 300 m^2;

b) 1–3 vende stacionimi autobusësh për hipje-zbritje udhëtarësh;

c) Ambient i përshtatshëm për qëndrimin e udhëtarëve >20 m^2.

Shënim. Kategorizimi mund të bëhet sipas numrit të popullsisë së bashkive.

(Terminale shërbimi për qytetet me popullsi mbi x banorë).

Një opsion tjetër është edhe fluksi i autobusëve/1 orë (në oraret e pikut/e fluksit të udhëtarëve):

a) Deri në 20 autobusë për orë, për terminale të vogla;

b) Deri në 30 autobusë për orë, për terminale të mesme; dhe

c) Mbi në 30 autobusë për orë, për terminale të mëdha.

2. Terminalet duhet të sigurojnë një sipërfaqe të domosdoshme për realizimin e qëllimit të tyre, duke bërë të mundur ndërtimin për vend nisjet dhe vend mbërritjet e autobusëve, ndërtim për ambiente administrate dhe shërbimi, hapësira parkimi me mundësi për qëndrim afatshkurtër dhe afatgjatë të mjeteve (nëntokësore ose në ambiente të hapura), manovrimi, servisi etj.

Neni 4

Kushte të përgjithshme

1. Kushte të përgjithshme që duhet të plotësohen, pavarësisht kategorisë së terminaleve, janë:

a) Të gjithë operatorët që përdorin terminalin duhet ta kryejnë aktivitetin e tyre brenda ndërtesës/territorit të përcaktuar të terminalit;

b) Në ambientet e brendshme të terminalit lejohet të operojnë vetëm automjetet e përcaktuara në rregulloren e funksionimit të terminalit (si p.sh., për shërbime taksi, autoambulanca, zjarrfikëse, mjetet e policisë së shtetit, mjetet e sigurimit të objektit, mjete të serviseve etj.);

c) Të gjitha automjetet e tjera të udhëtarëve, të punonjësve të terminalit dhe të personave të tjerë, nuk duhet të lëvizin brenda territorit të tij. Përjashtim bëjnë vetëm rastet e veçanta, të cituara në shkronjën "b" të këtij neni;

d) Shërbimet që nevojiten për mirëmbajtjen e autobusëve, si edhe furnizimit të tyre me karburant, duhet të vendosen në një hapësirë të përcaktuar të terminalit pa penguar funksionimin normal të ambienteve, të cilat janë të destinuara për qëndrimin dhe lëvizjen e mjeteve dhe të udhëtarëve në terminal;

e) Distanca midis zonës së qëndrimit të udhëtarëve me vendqëndrimin (platformën) e autobusëve, nuk duhet të jetë më e vogël se 6 m.

2. Rregullorja e terminalit përgatitet nga njësia e menaxhimit të terminalit dhe aprovohet paraprakisht nga strukturat përkatëse në bashki për çështjet e transportit.

Neni 5

Kushtet minimale teknike dhe të operimit
që duhet të plotësojnë terminalet

I. Kushte teknike për të gjitha kategoritë e terminaleve

Terminali, duhet:

a) Të ketë në hyrje tabelën që shënon "Terminali i Autobusëve/(emri i bashkisë)" dhe hartën me territorin administrativ të bashkisë;

b) Të ndodhet në një zonë që të jetë afër rrugëve kryesore, të ketë hapësira dhe një hyrje-dalje të veçantë për të krijuar lehtësi të mjeteve të transportit të udhëtarëve;

c) Të respektojë distancat e përcaktuara sipas kuadrit ligjor përkatës;

d) Të jetë në një zonë ku të ketë vende për shërbime taksi dhe mundësi lidhjeje edhe me llojet e tjera të transportit, që të mundësojë një mobilitet efektiv të udhëtarëve dhe mundësinë e transportit intermodal;

e) Të jetë i mbikëqyrur nga një sistem kamerash;

f) Të ketë një skemë të qarkullimit të sigurt dhe të mundësojë lëvizje sa më të shkurtra për këmbësorët, duke u pajisur me sinjalistikën përkatëse;

g) Të ketë dalje emergjence.

II. Kushte të operimit

Të gjitha kategoritë e terminaleve duhet të kenë:

a) Hapësirë shesh qëndrimi për autobusët që janë në pritje;

b) Parkim automjetesh pranë terminalit, për shërbimin *"Park and Go"*;

c) Zonë të caktuar pranë terminalit për shërbimet e transportit qytetës, rrethqytetës, taksi dhe biçikleta me qira, si dhe për shërbimet e transportit *"Kiss and Ride"*;

d) Ndriçim elektrik ose me energji alternative (diellore) brenda dhe jashtë ndërtesës së terminalit të autobusëve;

e) Hapësirë të mjaftueshme për lëvizjen e autobusëve të pajisur me sinjalistikë vertikale dhe horizontale;

f) Tabelë të lexueshme (elektronike) për oraret e udhëtimit, numrin e vendqëndrimit (platformës) në disa pika të terminalit të autobusëve;

g) Një pikë informuese e pajisur me pajisje të njoftimit zanor, për informimin e udhëtarëve mbi oraret e nisjeve dhe destinacionet;

h) Zyrë informacioni për udhëtarët;

i) Sportele për shitje të biletave;

j) Në ambientet e terminaleve të ketë makineri për prerjen e biletës në mënyrë elektronike;

k) Sallë pritje për udhëtarë me ajër të kondicionuar;

l) Tualete për meshkuj dhe për femra, si dhe për persona me aftësi të kufizuara;

m) Një dhomë e ndarë "Për nëna me fëmijë", me tualet, lavaman dhe pajisje të nevojshme;

n) Dhoma të sigurta për pranimin dhe dorëzimin e bagazhit apo ruajtjen e tyre.

o) Kushte të mira higjienike;

p) Kabina me telefona publik;

q) Infrastrukturë e nevojshme për personat me aftësi të kufizuara;

r) Ora për matjen/tregimin e kohës;

s) Ambiente të dedikuara për personelin që shërben në terminal;

t) Terminali mund të ofrojë edhe shërbime hotelerie dhe/ose njësi shitjeje për udhëtarët;

u) "Stacione karrikuese" për mjetet elektrike, si dhe në metodologjitë e reja që përdoren në ndërtimin e infrastrukturave për shërbime, duhet të merret parasysh edhe "eficienca energjetike".

v) Shërbim interneti *(Wi-Fi)* pa pagesë në gjithë zonën/territorin e terminalit.

Neni 6

Kushtet e përgjithshme të funksionimit të terminalit

Terminalet projektohen dhe ndërtohen në përputhje me rregullat e projektimit dhe të ndërtimit të terminaleve të autobusëve sipas legjislacionit në fuqi.

1. Tërësia e elementeve përbërëse të terminalit (ndërtesa, sheshe, rrugë qarkullimi, lehtësira të lëvizjeve të udhëtarëve, shkallë ngjitëse dhe zbritëse, kalime apo shërbime të tjera për udhëtarët), konfigurohen me kritere bazë, për:

a) Plotësimin e qëllimit dhe të funksionimin bazë të terminalit;

b) Mundësinë e evoluimit të shpejtë të teknologjisë;

c) Shërbim për personat që kanë pengesa, veçanërisht për personat me aftësi të kufizuara.

2. Gjatë ushtrimit të veprimtarisë dhe të shërbimeve për transportues dhe udhëtarët, terminali i autobusëve duhet t'i përmbahet kohës së qëndrimit të transportuesit në vendnisjet dhe vendmbërritjet, si më poshtë:

a) Koha e hyrjes në vendnisjen për transportues në transportin ndërqytetës është 15 minuta para nisjes;

b) Koha e hyrjes në vendnisjen për transportues në transportin ndërkombëtar është 30 minuta para nisjes;

c) Koha e hyrjes në vendnisjen për transportues që shfrytëzojnë terminalin si transit është 15 minuta para nisjes.

3. Qarkullimi i mjeteve brenda hapësirës së terminalit, në hyrje dhe dalje nga terminali, duhet të planifikohet në mënyrë të tillë që të eliminohen problemet e qarkullimit në drejtimet e kundërta në këto rrugë, si dhe të mos kemi kryqëzime të lëvizjes së udhëtarëve me lëvizjen e mjeteve.

4. Rrjedha e qarkullimit të autobusëve, numri dhe largësia e shkallëve ngjitëse dhe zbritëse, vendet e stacionimit të autobusëve (nëse ka) i instalimeve ndihmëse (p.sh., impiante larës dhe lubrifikues etj.), përcaktohen nga projektuesit e terminalit dhe bëhen subjekt për miratim nga shërbimet/institucionet që lëshojnë lejet përkatëse.

5. Ndërmjet vendnisjeve dhe vendmbërritjeve të autobusëve, por dhe në zonat e transitit të automjeteve, futet domosdoshmërish një trotuar me gjerësi të paktën 2 m dhe lartësi pak më shumë se 0.15 m, duke pasur platforma të pjerrëta të përshtatshme për shërbimin e përdoruesve (persona me aftësi të kufizuara, transportin e bagazheve etj.). Trotuaret duhet të shtrohen me lëndën e duhur dhe të projektuar në mënyrën më të mirë të mundshme, me qëllim që të krijohet lehtësi dhe siguri në lëvizjen e të gjithë përdoruesve dhe, veçanërisht, të përdoruesve të karrocave me rrota dhe mjeteve për persona me aftësi të kufizuara.

6. Lartësia e lirë për transitin e autobusëve nën trarët, portat hyrëse, fiksuesit e tabelave vezulluese, etj. duhet të jetë të paktën 5 m.

7. Rrugët e qarkullimit dhe, përgjithësisht, sipërfaqja e qarkullimit e projektuar duhet të ketë mbulimin e duhur qoftë pjesa e asfaltuar, po ashtu edhe katet e shërbimeve me materialin e duhur dhe të përshtatshëm për të përballuar rëndesën, rezistencën ndaj peshës së automjeteve që lëvizin.

8. Ndërtimi duhet të disponojë instalimet elektrike ndriçuese të përshtatshme. Sistemi i instalimeve elektrike, duhet të sigurojë ndriçim uniform në zonë dhe gradualisht të ambientueshëm me nivelin e ndriçimit nga zona në zonë

9. Sistemet termoizoluese dhe kulluese të ndërtesës duhet të përballojnë drejtimin dhe sasinë e duhur të rrjedhjeve të ujit në kohë reshjesh me intensitet të lartë. Gjithashtu, duhet të ketë sistemin të kanalizimeve për ujërat e zeza (ambiente të pastërtisë e shëndetit, tualete etj.) dhe duhet t'i nënshtrohet trajtimit të duhur, nëpërmjet elementeve të veçanta.

Neni 7

Detyrimet e njësisë së menaxhimit të terminalit të autobusëve për t'u siguruar kushte transportuesve dhe udhëtarëve

Gjatë ushtrimit të veprimtarisë së shërbimeve për transportuesit dhe udhëtarët, njësia e menaxhimit të terminalit të autobusëve, duhet:

a) t'u përmbahet dispozitave të legjislacionit në fuqi;

b) t'u ofrojë të dhëna, personave të autorizuar të ministrisë;

c) t'i raportojë ministrisë dhe strukturave të transportit në bashki, mbi ushtrimin e veprimtarisë në çdo 3 (tre) muaj, për numrin e hyrjeve dhe të daljeve të autobusëve, si dhe të dhëna të tjera të kërkuara nga ministria;

d) të sigurojë kushte për nisjen dhe mbërritjen e autobusëve, sipas orareve të miratuara nga institucionet përgjegjëse përkatëse.

Neni 8

Kriteret e përgjithshme për autorizimin e njësisë së menaxhimit të terminalit

1. Kryetari i bashkisë, në territorin administrativ të bashkisë ku është ndërtuar terminali, lëshon autorizimin për njësinë që do të menaxhojë terminalin.

2. Bashkia, bazuar në dispozitat e këtij udhëzimi, duhet të përcaktojë në mënyrë të qartë dhe të specifikuar, kushtet për lëshimin, pezullimin ose heqjen e autorizimit për njësinë që do të menaxhojë terminalin e autobusëve, i cili mund të jetë ose jo pronar i tij.

3. Njësia që do të menaxhojë terminalin, duhet të paraqesë në bashki një kërkesë aplikimi dhe dokumentacionin që provon plotësimin e standardeve teknike të ndërtimit dhe të operimit të kërkuara, sipas kritereve të përcaktuara nga njësia e qeverisjes vendore/bashkia.

4. Kur aplikuesi për njësinë që do të menaxhojë terminalin, nuk është pronar i truallit, atëherë duhet të paraqesë edhe marrëveshjen/kontratën e qirasë apo të marrëdhënies me truallin.

5. Në rastin kur njësia e vetëqeverisjes vendore, synon ndërtimin dhe operimin e terminalit nëpërmjet një forme bashkëpunimi afatgjatë, të rregulluar me kontratë, me një ose më shumë operatorë ekonomikë, përzgjedhja e operatorit privat do të bëhet nëpërmjet një procedure konkurruese e rregulluar nga legjislacioni për koncesionet dhe partneritetin publik privat.

6. Në rastin kur njësia e vetëqeverisjes vendore ka nisur procedura për ofrimin e shërbimit të terminalit të autobusëve nga subjekte shtetërore ose private, para hyrjes në fuqi të këtij udhëzimi, do të respektohen procedurat e përzgjedhura dhe të vendosura nga të dyja palët.

7. Kriteret për dhënien e autorizimit për këto subjekte do të jenë ato të dakordësuara, sipas formës ligjore që kanë zgjedhur palët para hyrjes në fuqi të këtij udhëzimi. Afati i autorizimit për këto subjekte duhet të përkojë me afatet e përfundimit të formës ligjore që kanë zgjedhur palët për ofrimin e shërbimit të terminalit të autobusëve.

Neni 9

Mbikëqyrja e terminalit

Bashkia, me urdhër të kryetarit, përcakton një punonjës nga drejtoria/sektori i transportit të mbikëqyrë aktivitetin e terminalit, duke dhënë informacion çdo 6 muaj për kryetarin e bashkisë mbi ecurinë e aktivitetit të terminalit.

Neni 10

Mbajtja e dokumentacionit

Njësia menaxhimit të terminalit, duhet të krijojë, të përditësojë dhe të mirëmbajë në mënyrë elektronike regjistrin e të dhënave, ku përfshihen:

a) Emrat e subjekteve transportuese që operojnë në terminal;

b) Emërtimin e linjës (O/D), me stacionet e ndërmjetme dhe gjatësinë e linjës;

c) Oraret dhe frekuencat;

d) Numrin e autobusëve në punë, vitin e prodhimit dhe targat e autobusëve;

e) Numrin e udhëtarëve që udhëtojnë; si dhe

f) Çdo dokument tjetër të përcaktuar në rregulloren e brendshme të terminalit.

Neni 11

Mundësia e hyrjes dhe informacioni

1. Në bashkëpunim me organizatat përfaqësuese të personave të paaftë ose personave me lëvizshmëri të kufizuar, transportuesit dhe njësia e menaxhimit të terminalit, aty ku është e përshtatshme nëpërmjet organizatave të tyre, do të krijojnë ose i kanë krijuar, kushte jodiskriminuese hyrje për transportin e personave të paaftë ose personat me lëvizshmëri të kufizuar.

2. Kushtet e hyrjes ofruar si në paragrafin 1, duke përfshirë kuadrin ligjor kombëtar për krijimin e kërkesave të sigurisë, në të cilat këto kushte jodiskriminuese hyrje janë bazuar, do të bëhen të vlefshme për publikim nga transportuesit dhe njësia e menaxhimit të terminalit, fizikisht ose në internet, në formate të pranueshme me kërkesë, në të njëjtën gjuhë, si ato në të cilat informacioni është bërë i vlefshëm në përgjithësi për të gjithë udhëtarët. Kur ofrohet ky informacion, vëmendje e veçantë do t'u kushtohet nevojave të personave të paaftë ose personave me lëvizshmëri të kufizuar.

3. Informacioni për kushtet e hyrjet, referuar paragrafit 2, do të shpërndahet fizikisht me kërkesë të udhëtarëve.

Neni 12

Përcaktimi i terminaleve

Bashkia, sipas juridiksionit përkatës, do të përcaktojë terminalet e autobusëve, ku ofrohet asistencë për personat e paaftë ose personat me lëvizshmëri të kufizuar dhe do të informojë ministrinë, e cila do të publikojë në faqen zyrtare listën e këtyre terminaleve.

Neni 13

E drejta për asistencë në terminalet e caktuara dhe në bordin e autobusëve

1. Subjekt të kushteve të mundësisë së hyrjes ofruar në nenin 11(1), transportuesit dhe njësia e menaxhimit të terminalit, brenda fushës së tyre të përgjegjësisë, në terminalet e caktuara nga bashkia përkatëse, do të ofrojnë asistencë pa pagesë për personat e paaftë ose personat me lëvizshmëri të kufizuar, të paktën në nivelin e specifikuar në shkronjën "a", të shtojcës I.

2. Subjekt të kushteve të mundësisë së hyrjes, ofruar në nenin 11(1), transportuesit, do të ofrojnë në bordin e autobusëve asistencë pa pagesë për personat e paaftë ose personat me lëvizshmëri të kufizuar, të paktën në nivelin specifikuar në shkronjën "b" të shtojcës I.

Neni 14

Kushtet nën të cilat jepet ndihma
për personat me aftësi të kufizuara

1. Transportuesit dhe njësia e menaxhimit të terminalit duhet të bashkëpunojnë në mënyrë që të sigurojnë ndihmë për personat e paaftë ose personat me lëvizshmëri të kufizuar, me kusht që:

a) Nevoja e personit për ndihmë t'i njoftohet transportuesit, njësisë menaxhuese të terminalit, agjentëve të udhëtimit në 36 orët e fundit përpara se ndihma të jetë e nevojshme; dhe

b) Personat e interesuar paraqiten vetë në pikën e caktuar:

i) në kohën e përcaktuar paraprakisht nga transportuesi, që duhet të jetë jo më shumë se 60 minuta para kohës së publikuar të nisjes ose në një periudhë më të shkurtër nëse është rënë dakord ndërmjet transportuesit dhe udhëtarit; ose

ii) në qoftë se nuk ka kohë të përcaktuar, jo më vonë se 30 minuta para kohës së publikuar të nisjes.

2. Përveç sa parashikohet në pikën 1, personat e paaftë ose personat me lëvizshmëri të kufizuar, njoftojnë transportuesin, agjentin e udhëtimeve ose operatorin turistik në kohën e rezervimit ose, paraprakisht, bëjnë blerjen e biletës së përcaktuar për nevojat e tyre të veçanta, me kusht që nevoja të jetë e njohur në atë kohë.

3. Transportuesit, njësia e menaxhimit të terminalit, agjentët e udhëtimit dhe operatorët turistikë do të marrin të gjitha masat e nevojshme për të lehtësuar marrjen e njoftimeve të nevojës për ndihmë, të bëra nga personat e paaftë ose personat me lëvizshmëri të kufizuar. Ky detyrim do të zbatohet në të gjitha terminalet e caktuara dhe pikat e tyre të shitjes, duke përfshirë shitjen me telefon dhe përmes internetit.

4. Nëse njoftimi nuk bëhet në përputhje me shkronjën "a", të paragrafit 1 dhe të paragrafit 2, transportuesit, njësia e menaxhimit të terminalit, agjentët e udhëtimit dhe operatorët turistikë, do të bëjnë çdo përpjekje të arsyeshme për të siguruar që ndihma është dhënë në një mënyrë të tillë, që personat e paaftë ose personat me lëvizshmëri të kufizuar janë në gjendje të hipin në shërbimin e rezervuar, duke ndryshuar shërbimin përkatës apo të zbresin nga shërbimi i mbërritjes, për të cilin ata kanë blerë një biletë.

5. Njësia e menaxhimit të terminalit do të caktojë një pikë brenda ose jashtë terminalit, në të cilën personat e paaftë ose personat me lëvizshmëri të kufizuar mund të lajmërojnë ardhjen e tyre dhe të kërkojnë ndihmë. Pika duhet sinjalizuar në mënyrë të qartë dhe të ofrojë informacion bazë për terminalin dhe ndihmën e dhënë, në formate të pranueshme.

Shënim. Mund të shtohen referenca sipas planit 5-vjeçar kombëtar të veprimit për PAK-në, miratuar me vendimin e Këshillit ët Ministrave nr. 483, datë 29.6.2016, "Për miratimin e Planit Kombëtar të Veprimit për Personat me Aftësi të Kufizuara, 2016–2020", Fletorja Zyrtare 124/2016.

Neni 15

Transmetimi i informacionit te palët e treta

Në qoftë se agjenti i udhëtimit ose tur operatorët marrin një njoftim referuar sipas shkronjës "a", të nenit 14(1), ata, brenda orarit zyrtar normal të tyre, do të transferojnë informacionin te transportuesit ose njësia e menaxhimit të terminalit, sa më shpejt të jetë e mundur.

Neni 16

Trajnimi

Transportuesi dhe, kur është e nevojshme, njësia e menaxhimit të terminalit, do të vendosin procedurat e trajnimit për t'u ardhur në ndihmë personave të paaftë, duke përfshirë udhëzimet dhe duke siguruar që personeli i tyre:

a) I ndryshëm nga drejtuesit, duke përfshirë ato të punësuar nga çdo palë tjetër, duke siguruar ndihmë të drejtpërdrejtë për personat e paaftë ose personat me lëvizshmëri të kufizuar janë trajnuar ose janë udhëzuar, siç përshkruhet në shkronjat "a" dhe "b", të shtojcës II; dhe

b) Duke përfshirë edhe drejtuesit, të cilët merren drejtpërdrejt me udhëtimet publike apo në lidhje me publikun që udhëton, janë të trajnuar ose të udhëzuar, siç përshkruhet në shkronjën "a", të shtojcës II.

Neni 17

Kompensimi lidhur me karriget me rrota
dhe pajisjeve të tjera të lëvizshmërisë
së personave të paaftë ose personave
me lëvizshmëri të kufizuar

1. Transportuesit dhe njësia e menaxhimit të terminalit do të jenë përgjegjës, në rastet kur ata janë shkaktarë të humbjeve ose të dëmtimit të karrigeve me rrota, pajisjeve të tjera të lëvizshmërisë ose pajisjeve

ndihmëse. Humbja ose dëmtimi do të kompensohen nga transportuesit dhe njësia e menaxhimit të terminalit, përkatësisht përgjegjës për atë humbje ose dëmtim.

2. Kompensimi, referuar paragrafit 1, do të jetë i njëjtë me koston e zëvendësimit ose të riparimit të pajisjeve të humbura ose të dëmtuara.

3. Kur është e nevojshme çdo përpjekje do të ndërmerret me shpejtësi duke ofruar zëvendësimin e përkohshëm të pajisjeve. Karriget me rrota, pajisjet e tjera të lëvizshmërisë ose pajisjet ndihmëse, kur është e mundur, do të kenë të njëjtat tipare dhe funksion teknik me ato të humbura ose të dëmtuara.

Neni 18

Informimi në rast të anulimit të udhëtimit

1. Në rast të anulimit ose të vonesës në nisjen e një shërbimi të rregullt, udhëtarët që nisen nga terminalet do të informohen nga transportuesi ose, kur është e përshtatshme, nga njësia e menaxhimit të terminalit, të situatës së krijuar sa më shpejt të jetë e mundur dhe në çdo rast jo më vonë se 30 minuta pas kohës së planifikuar të nisjes dhe të kohës së vlerësuar të nisjes, duhet që sa më shpejt ky informacion të jetë në dispozicion.

2. Në qoftë se udhëtarët humbasin, sipas rendit të udhëtimit, një shërbim që nis për shkak të një anulimi apo vonese, transportuesit ose, kur është e përshtatshme, njësia e menaxhimit të terminalit, do të bëjë përpjekje të arsyeshme për të informuar udhëtarët në fjalë në lidhje me alternativat.

3. Transportuesit ose, sipas rastit, njësia e menaxhimit të terminalit, do të sigurojnë që personat e paaftë ose personat me lëvizshmëri të kufizuar të marrin informacionin e kërkuar sipas paragrafëve 1 dhe 2 në formate të mundshme për t'u përdorur.

4. Kur është e mundur, informacioni i kërkuar sipas paragrafëve 1 dhe 2 do të sigurohet me mjete elektronike për të gjithë udhëtarët, duke përfshirë edhe ato që nisen nga stacionet e autobusëve, brenda afatit të përcaktuar në paragrafin 1, nëse udhëtari e ka kërkuar këtë dhe janë kusht që detajet e nevojshme të kontaktit t'i jepen transportuesit.

Neni 19

Asistencë në rast të anulimit
ose të vonimit të nisjes

1. Për një udhëtim të një kohëzgjatjeje të caktuar prej më shumë se 3 orësh, transportuesi, në rast të anulimit ose të vonesës në nisje nga një terminal prej më shumë se 90 minuta, u ofron udhëtarëve pa pagesë:

a) Në mënyrë të përshtatshme, me ushqim dhe pije freskuese, gjatë kohës së pritjes apo të vonesës, me kusht që ato të jenë në dispozicion në autobus ose në terminal, ose të mund të furnizohen në mënyrë të përshtatshme.

b) Një dhomë hoteli apo strehimi, si dhe ndihma për të rregulluar transportin midis terminalit dhe vendit të akomodimit, në rastet kur një qëndrim nga 1 ose më shumë në të bëhet i nevojshëm. Për çdo udhëtar, transportuesi mund të kufizojë koston totale të akomodimit, duke mos përfshirë transportin nga terminali për në vendin e akomodimit, për një natë dhe në një maksimum prej 2 netësh.

2. Në zbatim të këtij neni, një vëmendje të veçantë, transportuesit dhe njësia e menaxhimit të terminalit do t'u kushtojnë nevojave të personave të paaftë ose personave me lëvizshmëri të kufizuar, si dhe çdo personi shoqërues të tyre.

Neni 20

E drejta e informimit për udhëtimin

Transportuesit dhe njësia e menaxhimit të terminalit, brenda zonave të tyre përkatëse të përgjegjësisë, u sigurojnë udhëtarëve informacion të përshtatshëm gjatë gjithë udhëtimit të tyre. Kur është e mundur, ky informacion do t'i sigurohet në formate të mundshme për t'u përdorur, sipas kërkesës.

Neni 21

Informacion mbi të drejtat e udhëtarëve

1. Transportuesit dhe njësia e menaxhimit të terminalit, brenda zonave/territorit të tyre përkatës të përgjegjësisë, sigurojnë që udhëtarë të jenë të pajisur me informacionin e duhur dhe të kuptueshëm në lidhje me të drejtat e tyre, sipas rregullores së brendshme të funksionimit të terminalit, për vonesën në nisje. Ky informacion duhet të sigurohet në terminale dhe kur është e aplikueshme, në internet. Me kërkesë të një personi të paaftë ose personi me lëvizshmëri të kufizuar, informacioni do t'i ofrohet, kur është e mundur, në një format të përshtatshëm. Ky informacion do të përfshijë detajet e kontaktit të organit të zbatimit apo të

organeve të caktuara nga autoriteti kompetent.

2. Me qëllim plotësimin e informacionit të kërkuar në paragrafin 1, transportuesit dhe njësia e menaxhimit të terminalit mund të përdorin një përmbledhje të dispozitave të këtij udhëzimi në gjuhën shqipe dhe në gjuhën angleze dhe të bëjnë të vlefshme për të interesuarit.

Neni 22

Ruajtja e dispozitave të tjera në fuqi

Përveç përcaktimit të këtij udhëzimi, do të vazhdojnë të kenë të njëjtën forcë dhe nuk preken aktet ligjore për kujdesin shëndetësor, për shërbimin zjarrfikës, si dhe ato që kanë të bëjnë me ruajtjen e ambientit.

Ky udhëzim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTRI I INFRASTRUKTURËS
DHE ENERGJISË
Damian Gjiknuri

SHTOJCA I
MBËSHTETJA PËR PERSONAT E PAAFTË OSE PERSONAT ME LËVIZSHMËRI TË KUFIZUAR

a) Ndihma në terminale të caktuara

Ndihma dhe masat e nevojshme për t'iu mundësuar personave të paaftë ose me lëvizshmëri të kufizuar, në:

- komunikimin e ardhjes së tyre në terminal dhe kërkesën e tyre për ndihmë në pika të caktuara;
- lëvizjen nga pika e caktuar kontrolluese, duke pritur në dhomën dhe zonën e hipjes;
- hipjen në automjet, me ofrimin e ashensorëve, karrigeve me rrota ose ndihmë tjetër të nevojshme, sipas rastit;
- ngarkesën e bagazheve të tyre;
- rimarrjen e bagazheve të tyre;
- zbritjen nga mjeti;
- caktimin e një posti parkimi për këta persona pa pagesë/ose për disa orë.

b) Mbështetje në bordin e autobusit

Ndihma dhe masat e nevojshme për të mundësuar personat e paaftë ose personat me lëvizshmëri të kufizuar, në:

- pajisjen me informacion thelbësor në një udhëtim në formate të mundshme për t'u përdorur, në varësi të kërkesës së udhëtarit;
- hipjet/uljet gjatë pushimeve në një udhëtim, nëse ka personel tjetër si drejtues në bord.

SHTOJCA II
TRAJNIMI NË LIDHJE ME
AFTËSITË E KUFIZUARA

a) Ndërgjegjësimi për trajnimin lidhur me aftësitë e kufizuara

Trajnimi i stafit që merret direkt me publikun që udhëton, përfshin:

- ndërgjegjësimin dhe përgjigjet e përshtatshme për udhëtarët me paaftësi fizike, shqisore (të dëgjimit dhe vizuale), të fshehura, duke i mundësuar të bërit e dallimit në mes të aftësive të ndryshme të personave të cilët lëvizshmërinë, orientimin ose komunikimin e kanë të reduktuar;
- pengesat me të cilat ballafaqohen personat e paaftë ose personat me lëvizshmëri të kufizuar, duke përfshirë pengesat në qëndrim, mjedisore/ fizike dhe organizative;
- njohjen e qenve ndihmës, duke përfshirë rolin dhe nevojat e një qeni ndihmës;
- dukuritë e papritura;
- aftësitë personale dhe metodat e komunikimit me njerëzit që nuk dëgjojnë dhe njerëzit me dëmtime dëgjimi, njerëzit me dëmtime shikimi, njerëzit me dëmtime në të folur dhe njerëzit me aftësi të kufizuara të të mësuarit;
- se si të merren me karrige me rrota dhe mjetet e tjera lëvizëse duke pasur kujdes në mënyrë që të shmangen dëmtime (nëse ka, për të gjithë stafin të cilët janë përgjegjës për trajtimin e bagazhit).

b) Ndihma për trajnimin e aftësisë së kufizuar

Trajnimi i stafit i përfshirë drejtpërdrejtë në ndihmën ndaj personave të paaftë ose personave me lëvizshmëri të reduktuar ku përfshin:

- si të ndihmojnë përdoruesit e karrigeve me rrota të bëjnë lëvizje brenda dhe jashtë një karrigeje me rrota;
- aftësitë për ofrimin e ndihmës për personat e paaftë ose personat me lëvizshmëri të kufizuar, që të udhëtojnë me një qen ndihmës të njohur, duke përfshirë rolin dhe nevojat e këtyre qenve;
- teknikat për shoqërimin e udhëtarëve me shikim të dëmtuar dhe për trajtimin dhe transportin e qenve të ndihmës të njohur;
- të kuptuarit e llojeve të pajisjeve, të cilat mund të ndihmojnë personat e paaftë ose personat me lëvizshmëri të kufizuar dhe një njohuri se si trajtohet një pajisje e tillë;
- njohja e procedurave të asistencës që ruajnë sigurinë dhe dinjitetin e personave të paaftë ose personave me lëvizshmëri të kufizuar;
- të kuptuarit e nevojës për ndihmë të besueshme dhe profesionale;
- njohja e ndihmës së parë.

SHTOJCA III
TARIFAT E TERMINALEVE

Terminali duhet të jetë i hapur dhe transparent ndaj të gjithë operatorëve në aplikimin në mënyrë jodiskriminuese të tarifave të shërbimit të caktuar. Operatorët, të cilët kanë fituar të drejtën e operimit të terminalit të autobusëve, para hyrjes në fuqi të këtij udhëzimi, sipas formave ligjore të përzgjedhura me njësinë e vetëqeverisjes vendore, aplikohen tarifat e shërbimit të përcaktuara nga Këshilli Bashkiak, bazuar në nenin 54, shkronjën "f", të ligjit nr. 139/2015, "Për vetëqeverisjen vendore" ose sipas tarifave të miratuara në studimin e fizibilitetit nga autoriteti përgjegjës.

Tarifat e paraqitura në këtë udhëzim, janë orientuese/referuese, në varësi të territorit dhe numrit të popullsisë të bashkive/qyteteve, numrit të udhëtarëve dhe kategorive të terminaleve.

Tarifat duhet t'i referohen edhe nenit 14, të ligjit nr. 68, datë 27.4.2017, "Për financat e vetëqeverisjes vendore", ku përcaktohet se niveli i tarifës orientohet në mbulimin e kostos së shërbimit publik të ofruar nga njësia e vetëqeverisjes vendore.

Më poshtë jepen tarifa për shërbimet që ofrohen në terminalet e autobusëve, të cilat janë:

TARIFAT PËR BAGAZHET QË RUHEN NË DHOMËN E SIGURISË.

Shërbimi i ruajtjes së sigurt të bagazheve do të operojë çdo ditë nga ora 04:00 deri në 23:00 (çmimet varen nga pesha e bagazheve dhe zgjatja kohore e ruajtje së tyre).

Euro

Kohëzgjatja	**Për bagazh**
Ora e parë	1,00 €
Për çdo orë shtesë	0,50 €
24 orë ruajtje	7,00 €
Pesha	
≤ 10 kg	1,00 €
10–30 kg	1,5 €
30–50 kg	2 €
≥50 kg	2,5 €
Transferimi i bagazheve ndërmjet zonave të terminalit	2,00 €
Transferimi e bagazheve jashtë territorit të terminalit (jo më tepër se 500 m)	5,00 €

* TVSH e përfshirë në çmim.
* Lista e çmimeve mund të ndryshojë sipas vendimit të administratorit/menaxherit të terminalit.
* Për çdo orë shtesë të ruajtjes/mbajtjes së bagazheve: 0.50 euro.

TARIFAT E PARKIMIT

(Këto tarifa do të mblidhen për llogari të njësisë menaxhuese të terminalit.)

Euro

Kohëzgjatja	Për mjet
Deri në 1 orë	1,50 €
Çdo orë shtesë	1,00 €
Parkim natën (24:00–06:00)	3,00 €
24 orë parkim	10,00 €
Shtesë për 24 orë	5,00 €

** Parkimi për personat me aftësi të kufizuara është pa pagesë/ ose i reduktuar pa pagesë për disa orë.*

KONTRATA MUJORE

Euro

Kohëzgjatja	Për mjet
1 muaj	50,00 €
3 muaj	125,00 €
6 muaj	250,00 €

PARAPAGIM ME KARTË

Euro

Kohëzgjatja	Për mjet
1–10 ditë	30,00 €
10–20 ditë	40,00 €
20–30 ditë	50,00 €

Motoçikletat mund të parkojnë në një vend të caktuar, pa pagesë, përballë zonës së nisjes/së mbërritjes.

PAGESA PËR PASTRIMIN E TERRITORIT TË TERMINALIT

(Sipas tarifave të vendosura nga njësia e menaxhimit të terminalit.)

Shënim. Raporti euro/lekë do të jetë sipas kursit të këmbimit të Bankës së Shqipërisë për vitin 2018 (ose të vendosen në monedhën në lekë me vendim të Këshillit Bashkiak ose nga njësia e menaxhimit të terminalit).

Euro

PAGESAT	
1. Për subjekt transporti të licencuar për transport rrugor udhëtarësh me autobus, janë si më poshtë, për mbërritjen dhe nisjen e autobusit të një transportuesi të licencuar për të operuar në:	
a) Linjat e rregullta brenda vendit (rrethqytetëse, ndërqytetëse), të rregullta të specializuara, të transportit të rastit.	3,00 €
b) Linjat e rregullta ndërkombëtare, të rregullta të specializuara, të transportit të rastit.	3,00 €
2. Për mbërritjen dhe nisjen e autobusit të një transportuesi të autorizuar për të operuar në linjat e rregullta ndërkombëtare me kalim transit nëpër territorin e vendit tonë.	7,00 €
Shënim. Çdo transportues i licencuar për transport rrugor udhëtarësh me autobus, duhet të ketë nënshkruar kontratë me njësinë e menaxhimit të terminalit për shërbimet e ofruar nga terminali.	

SHTOJCA IV

Llogaritja e hapësirës së një vendqëndrimi, sugjerohet të bëhet duke marrë parasysh përmasat e autobusit. Në rastin e autobusëve me përmasat 13.0m x 3.0m, manualet teknike këshillojnë një hapësirë të nevojshme prej 70 m^2. Kjo hapësirë përfshin hapësirën e vendqëndrimit *(berth dimensions)* dhe hapësirën e nevojshme për manovrimin e autobusit për në/nga vendqëndrimi (*interval dimensions*).

SKEME E THJESHTUAR

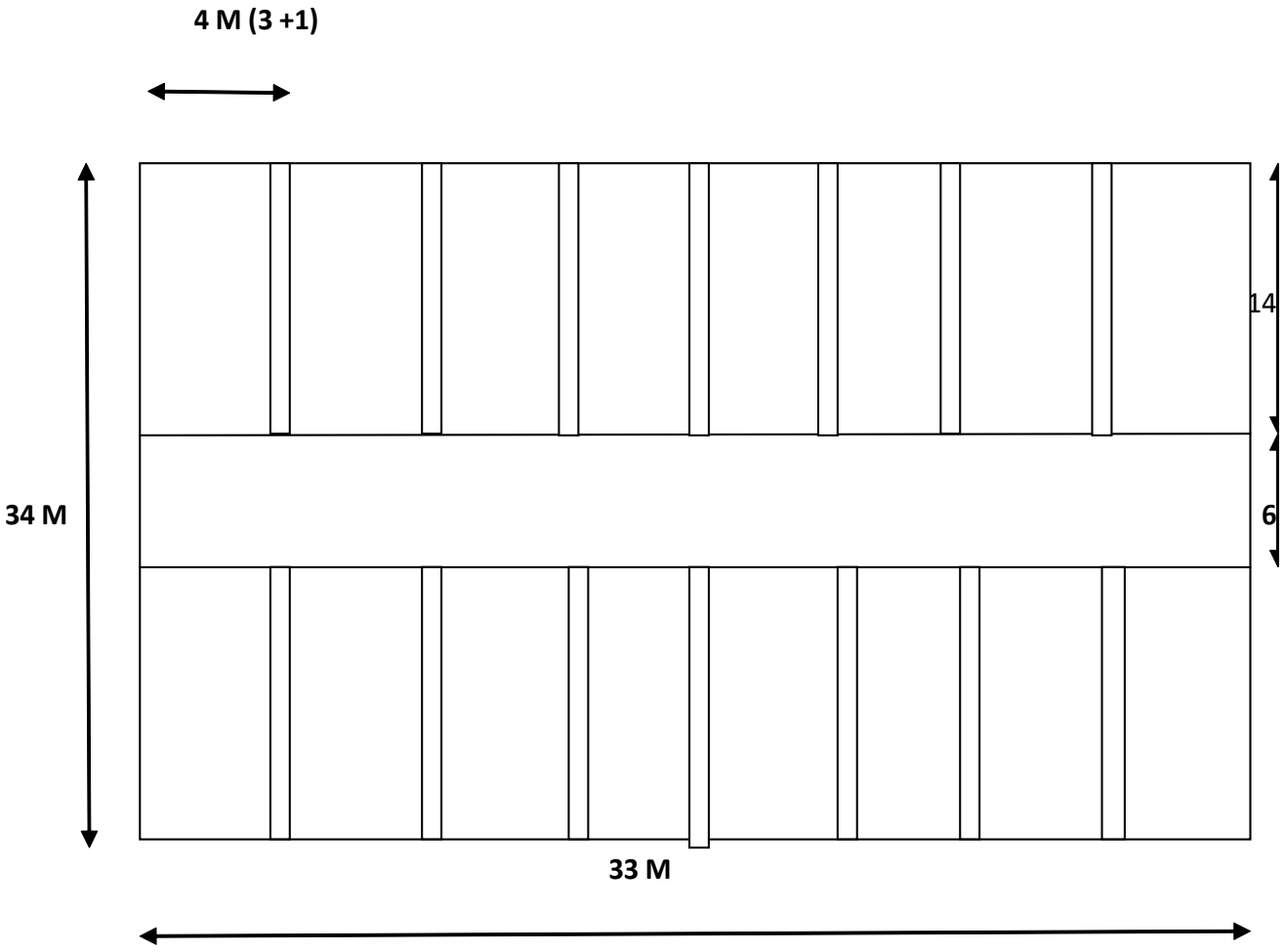

SIPERFAQJA E PERGJITHESHME: 34 X 33 = 1122 M2

NUMRI I VENQENDRIMEVE 16 **PERMASAT E AUTOBUZIT: 13 M X 3 M**

SHTOJCA V
TABELA PËRMBLEDHËSE E QARKULLIMIT VJETOR TË UDHËTARËVE SIPAS QARQEVE

AUTOBUSË LINJAT INTERURBANE		
Qarku/bashkia Qendër/bashkitë përbërëse	**Përpunim udhëtarë në terminal të përllogaritur, viti 2016**	
	Volumi ditor hyrje-dalje	**Volumi vjetor hyrje-dalje**
BERAT (Q)	**9.429**	**3.441.585**
BERAT (BQ)	5.929	2.164.085
ÇOROVODË	750	273.896
KUÇOVË	1.806	659.190
POLIÇAN	672	245.280
URA VAJGURORE	272	99.134
DIBËR	**1.623**	**592.249**
BULQIZË	378	137.970
BURREL	605	220.752
KLOS	265	96.579
PESHKOPI	**1.439**	**525.308**
DURRËS	**16.211**	**5.916.869**
DURRËS	12.347	4.506.509
KRUJË	1.176	429.240
RINAS	728	265.720
SHIJAK	1.960	715.400
ELBASAN	**15.459**	**5.642.462**
BELSH	707	258.055
CËRRIK	1.365	498.225
ELBASAN	9.758	3.561.670
GRAMSH	801	292.292
LIBRAZHD	896	327.040
PEQIN	511	186.515
PËRRENJAS	1.421	518.665
FIER	**16.072**	**5.866.280**
BALLSH	1.204	439.460
DIVJAKË	581	212.065
FIER	**9.114**	**3.326.610**
LUSHNJË	2.422	884.030
PATOS	1.575	574.875
ROSKOVEC	1.176	429.240
GJIROKASTËR	**5.060**	**1.846.754**
DROPULL	252	91.980
GJIROKASTËR	2.822	1.030.176
KËLCYRË	113	41.391
LIBOHOVË	168	61.320
MEMALIAJ	588	214.620
PËRMET	654	238.637
TEPELENË	462	168.630
KORÇË	**9.085**	**3.315.879**
BILISHT	518	189.070
ERSEKË	542	197.757
KORÇË	5.408	1.973.993

MALIQ	1.176	429.240
POGRADEC	1.176	429.240
PUSTEC	265	96.579
KUKËS	**2.961**	**1.080.765**
BAJRAM CURRI	686	250.390
KRUMË	266	97.090
KUKËS	**2.009**	**733.285**
LEZHË	**5.411**	**1.975.015**
LAÇ	1.498	546.770
LEZHË	3.080	1.124.200
RRËSHEN	833	304.045
SHKODËR	**9.323**	**3.402.749**
FUSHË-ARRËZ	889	324.485
KOPLIK	616	224.840
PUKË	1.127	411.355
SHKODËR	5.529	2.017.939
VAU I DEJËS	1.162	424.130
TIRANË	**31.658**	**11.555.243**
KAMZË	2.779	1.014.335
KAVAJË	1.358	495.670
RROGOZHINË	147	53.655
TIRANË	26.254	9.582.783
VORË	1.120	408.800
VLORË	**13.552**	**4.946.480**
DELVINË	1.981	723.065
FINIQ	168	61.320
HIMARË	644	235.060
KONISPOL	168	61.320
SARANDË	4.305	1.571.325
SELENICË	378	137.970
VLORË	5.908	2.156.420
TOTALI	**136.906**	**49.970.690**

Burimi: Instituti i Transportit